

Легіонельоз (хвороба легіонерів) – типова техногенна інфекція.

Вперше була зареєстрована у США у 1976 році у вигляді спалаху на конгресі колишніх військовослужбовців Американського легіону (звідси і назва - легіонельоз). Людей вразило невідомою хворобою, яка викликала важку пневмонію. Захворіло 220 учасників з майже 4,5 тисячі осіб, 34 хворих померли.

Легіонельоз – це важка форма пневмонії, викликана впливом бактерій легіонелла. Захворювання є дуже серйозним. Близько 10% випадків хвороби можуть бути смертельними для пацієнтів. Особливо сприйнятливі до хвороби легіонерів літні люди, курці і люди з ослабленою імунною системою. Бактерія легіонелла також є причиною понтіакської лихоманки – більш слабкої форми легіонельозу, що протікає без запалення легенів. Найчастіше перебіг понтіакської лихоманки нагадує звичайну застуду або слабку форму грипу. Своєчасне лікування антибіотиками досить швидко позбавляє від хвороби легіонерів, але у деяких хворих навіть після одужання можуть виникати ускладнення.

Як поширюється легіонельоз?

Легіонелли перебувають у воді та ґрунті, проте нерідкі випадки життєдіяльності таких бактерій в домашніх умовах. Наприклад, легіонелла міститься в системах водопостачання: обприскувачах, джакузі, питних фонтанах і зволожувачах повітря; та кондиціонерах. Значна кількість спалахів легіонельозу відбувається у великих будинках, оскільки складні системи водовідведення, кондиціонування і зволоження повітря дуже

цьому сприяють. Більшість людей інфікується легіонеллою в момент вдихання мікроскопічних крапель води, що містять бактерії. Це може статися в момент прийняття душу або перебування в джакузі, а також при вдиханні диспергованого повітря (що містить мікрочастинки води). Спалахи легіонельозу пов'язані з такими джерелами води як гарячі і гідромасажні ванни; градирні в системах кондиціонування повітря; декоративні та питні фонтани; басейни; обладнання для фізіотерапії; водні системи в готелях, лікарнях. Передача патогена може здійснюватися і при контакті з зараженим вологим ґрунтом. В цьому випадку зараження відбувається при роботі в саду або використанні зараженого ґрунту в домашніх умовах (наприклад, для пересадки рослин). Людина є біологічним тупиком для збудника.

Фактори ризику захворювання на легіонельоз

Не всі особи, які зазнали впливу бактерії легіонелла, хворіють. Існують окремі категорії людей, ризик хвороби у яких набагато вище. До них відносяться:

- курці. Куріння пошкоджує легені, а значить, робить людину більш сприйнятливою до всіх видів легеневих інфекцій;

- люди з ослабленою імунною системою в результаті ВІЛ / СНІДу або прийому кортикостероїдів і препаратів, що вживаються для запобігання відторгнення органів після трансплантації;

- люди з хронічними захворюваннями, наприклад емфіземою, цукровим діабетом, хворобами нирок і раком;

- літні люди у віці старше 50 років. Хвороба легіонерів є проблемою лікарень і будинків престарілих, оскільки люди, що там знаходяться схильні до інфекції і легко уразливі.

Симптоми хвороби легіонерів, перебіг захворювання

Хвороба легіонерів зазвичай розвивається протягом 2-10 днів після потрапляння легіонелли в легені людини. Найчастіше з'являються головний і м'язовий біль, лихоманка, температура вище 38 градусів. На другий-третій день розвиваються задуха, біль у грудях, кашель з кров'ю і слизом, нудота, блювота і діарея; зміна стану психіки. При м'якій формі хвороби, понтіакській лихоманці, легені людини не страждають, а сама хвороба проявляється лише головним і м'язовим болем, лихоманці і підвищенні температури. Такі симптоми зазвичай зникають протягом двох-п'яти днів.

Коли необхідно звертатися до лікаря?

При появі підозрілих симптомів необхідно звертатися за медичною допомогою. Хвороба легіонерів виліковується антибіотиками. Чим раніше почнеться терапія, тим менше ймовірність отримання серйозних ускладнень або летального результату. Понтіакська лихоманка проходить сама по собі, без лікування, і не викликає ускладнень зі здоров'ям.

Профілактика легіонельозу

Медики рекомендують в якості найдієвішого заходу профілактики хвороби легіонерів відмовитися від куріння і алкоголю. Куріння підвищує шанси розвитку будь-яких легеневих захворювань, а не тільки легіонельозу. Рекомендується відмовитися від купання у водоймах, басейнах сумнівної чистоти або у відверто антисанітарних умовах. Після відвідин басейну або джакузі рекомендується прийняти душ з милом. У домашніх умовах рекомендується очищати системи кондиціонування та подачі води в джакузі мінімум раз на рік. Зміцнення імунітету також знижує ризик розвитку легеневих захворювань.